

Table of Contents

Table of Contents	1
Składki ZUS 2021 - Jak wykorzystać sytuację zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych	2
Wysokość składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne przedsiębiorców i pracowników	2
Umowa zlecenia jako jedyny tytuł do ubezpieczeń społecznych	4
Kilka umów zleceń	4
Umowa zlecenia zawarta z własnym pracodawcą lub wykonywana na rzecz pracodawcy	7
Umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz	8
Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	10
Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, dla której minimalną podstawę wymiaru składek z tytułu działalności stanowi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego	10
Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której właściwa jest podstawa wymiaru składek w kwocie niższej niż minimalne wynagrodzenie (korzysta z preferencyjnych składek na ubezpieczenia społeczne lub z małego ZUS albo małego ZUS plus)	11
Umowa zlecenia w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej	12
Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	13
Na zakończenie	14

Składki ZUS 2021 - Jak wykorzystać sytuację zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych

Omówiliśmy już sytuacje, w których zapłaty składek można było uniknąć zupełnie, lub była możliwość ich znacznego obniżenia, przy wykorzystaniu ulg i zwolnień. Przyszedł czas na tzw. normalnego ubezpieczonego - czyli kogoś, kto ma już wszystkie ulgi wykorzystane i powinien płacić składki w pełnej wysokości. Tu jednak też są pewne rezerwy - i teraz je omówimy. Zanim jednak zaczniemy, przypomnimy w jakiej wysokości składki są płacone, i jak są dzielone pomiędzy poszczególnych finansujących.

Wysokość składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne przedsiębiorców i pracowników

Stopy procentowe składek wynoszą:

- a. 19,52% podstawy wymiaru – na ubezpieczenie emerytalne,
- b. 8% podstawy wymiaru – na ubezpieczenia rentowe,
- c. 2,45% podstawy wymiaru – na ubezpieczenie chorobowe.

Składka na ubezpieczenie wypadkowe jest zmienna, a zasady różnicowania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe określone są w ustawie z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Składki na ubezpieczenia emerytalne:

- pracowników,
- osób wykonujących pracę nakładczą,
- członków spółdzielni,
- zleceniobiorców,
- posłów i senatorów,
- stypendystów sportowych,
- pobierających stypendium słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej,
- osób wykonujących odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- osób współpracujących ze zleceniobiorcami,
- funkcjonariuszy Służby Celnej,
- osób odbywających służbę zastępczą

– finansują z własnych środków w równych częściach ubezpieczeni i płatnicy składek.

Składki na ubezpieczenia rentowe tych osób finansują z własnych środków w wysokości 1,5% podstawy wymiaru ubezpieczeni i w wysokości 6,5% podstawy wymiaru płatnicy składek.

Składki na ubezpieczenie chorobowe podlegających temu ubezpieczeniu osób wskazanych powyżej w pkt 1–4, 8, 9 i 11 finansują w całości z własnych środków sami ubezpieczeni.

Składki na ubezpieczenie wypadkowe osób wymienionych powyżej w pkt 1 i 3–10, osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, bezrobotnych pobierających stypendium oraz osób pobierających stypendium finansują w całości z własnych środków płatnicy składek.

Składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe:

- osób prowadzących pozarolniczą działalność,
- osób, o których mowa w art. 7 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (osoby ubezpieczone dobrowolnie i osoby kontynuujące ubezpieczenie po ustaniu tytułu do ubezpieczeń)

– finansują w całości z własnych środków sami ubezpieczeni.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – a co za tym idzie pozostałych ubezpieczeń społecznych – pracowników stanowi przychód.

W przypadku ubezpieczonych, którzy zawarli dodatkową umowę cywilnoprawną z własnym pracodawcą lub wykonują taką umowę na jego rzecz, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się tak jak w przypadku pracowników, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Składka w nowej wysokości obowiązuje od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku. Kwotę prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia ogłasza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej Monitor Polski do końca poprzedniego roku kalendarzowego.

Finansowanie składek pracowniczych na ubezpieczenia społeczne % podstawy wymiaru			
Ubezpieczenie emerytalne (19,52%)	Ubezpieczenie rentowe (8%)	Ubezpieczenie chorobowe (2,45%)	Ubezpieczenie wypadkowe (od 0,67% do 3,33%)
Pracownik 9,76%	Pracownik 1,50%	Pracownik 2,45%	–
Pracodawca 9,76%	Pracodawca 6,50%	–	Pracodawca od 0,67% do 3,33%

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Jeżeli więc osoba podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym np. od początku miesiąca, a do ubezpieczenia chorobowego przystępuje w trakcie tego miesiąca, nie zmniejsza się podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych prowadzących pozarolniczą działalność w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o SUS - Artykuły 15-17](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 18-21](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 22-32](#)

[RMPiPS 29112002 - Różnicowanie stopy procentowej składki ubezpieczenie wypadkowe](#)

[Ustawa z dnia 30 października 2002 - Ubezpieczenie wypadkowe](#)

Umowa o pracę lub zlecenia z minimalną podstawą - czasem naprawdę warto

Osoby przedsiębiorcze mają większe możliwości zdobycia dodatkowego zajęcia. Czasem warto zdecydować się na poszukiwanie zajęcia, niekoniecznie w pełnym wymiarze czasu pracy tak, aby wykorzystać instytucję zbiegu ubezpieczeń - np. pracy i działalności gospodarczej lub umowy zlecenia i działalności gospodarczej, kilku umów zleceń itp.

Jeżeli część składek będzie finansowana przez pracodawcę, a druga część będzie stanowiła element wynegocjowanego wynagrodzenia (zwiększającego całkowity koszt pracodawcy), oszczędności wynikające z wykorzystania zbiegu ubezpieczeń wyniosą prawie dwadzieścia tysięcy złotych.

Aby jednak móc się nad tym zacząć zastanawiać, warto dokładniej poznać zasady występowania zbiegu ubezpieczeń - umowy zlecenia (jednej lub wielu) i działalności gospodarczej. Przy zatrudnieniu w ramach stosunku pracy sprawa jest dużo prostsza - jeśli osoba ubezpieczona osiąga co najmniej minimalne wynagrodzenie, ubezpieczenie z działalności gospodarczej jest dla niej dobrowolne (o możliwościach optymalizacji wypłacanych kwot nieco później, w lekcjach poświęconych podatkom dochodowym).

Uwaga

Parametrem, warunkującym możliwość dobrowolnego ubezpieczenia z drugiego i kolejnych tytułów do ubezpieczeń jest wartość podstawy składek, wynosząca w przeliczeniu na pełny miesiąc co najmniej kwotę minimalnego wynagrodzenia. Wynagrodzenie to corocznie się zmienia, poniższe przykłady mogą uwzględniać je w wysokości 2300 zł (rok 2019), 2600 zł

(rok 2020) lub 2800 (rok 2021). W przyszłości wynagrodzenie minimalne będzie wzrastać zapewne w dalszym ciągu, powinieneś zatem mieć to na uwadze przy lekturze i sprawdzić, jakie jest minimalne wynagrodzenie w jej trakcie.

Umowa zlecenia jako jedyny tytuł do ubezpieczeń społecznych

Zleceniobiorca obowiązkowo podlega ubezpieczeniom społecznym:

- emerytalnemu,
- rentowym,
- wypadkowemu

– od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

Ubezpieczenie chorobowe jest dla zleceniobiorcy dobrowolne. Jeżeli w ustawowym terminie – 7 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania umowy zlecenia – zleceniobiorca zgłosi się do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, wówczas będzie objęty dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, a w pozostałych przypadkach – od dnia wskazanego we wniosku, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony.

Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe zleceniobiorcy ustaje:

- od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tego ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony,
- od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy zlecenia.

Kilka umów zleceń

Zleceniobiorca:

- którego podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia,
- który spełnia warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów,

- podlega obowiązkowo tym ubezpieczeniom jako zleceniobiorca oraz z kolejnej lub kolejnych umów zlecenia.

Co istotne, zasady tej nie stosuje się, w przypadku gdy łączna podstawa wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia lub z kilku umów osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia. A zatem zleceniobiorca, którego łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w danym miesiącu osiąga lub przewyższa poziom minimalnego wynagrodzenia za pracę, z kolejnych umów zlecenia zawartych w tym miesiącu ww. ubezpieczeniom podlega dobrowolnie.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustala się dla każdego miesiąca odrębnie i według kolejności powstawania tytułów. W obliczeniach nie uwzględnia się podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wykazanej za miesiąc po ustaniu danego tytułu ubezpieczenia (za miesiąc, w którym ubezpieczony nie podlegał już ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym ani jeden dzień).

Zleceniobiorca może zmienić tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń, pod warunkiem że wybór ten nie narusza wyżej wskazanych zasad. Może także dobrowolnie, na swój wniosek, zostać objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów.

Z umowy zlecenia, wobec której istnieje ustalony obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, podstawa wymiaru składek na te ubezpieczenia za dany miesiąc powinna być ustalana zgodnie z art. 18 ust. 1 w zw. z ust. 3 albo art. 18 ust. 7 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku zleceniobiorców, dla których odpłatność w umowie zlecenia wskazana została miesięcznie kwotowo, w odniesieniu do miesiąca, w którym wystąpiła niezdolność do pracy, która skutkuje:

- uzyskaniem niższego przychodu lub
- nieuzyskaniem go

przy sumowaniu podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się kwotę określoną w umowie zlecenia. Niezdolność do pracy musi być związana z korzystaniem z zasiłku z ubezpieczenia społecznego. Zasada ta nie ma zastosowania wobec osób, dla których odpłatność w umowie została określona w kwotowej stawce godzinowej, akordowej albo prowizyjnie.

Powyższe zasady stosuje się do rozstrzygnięcia zbiegu umowy zlecenia z:

- a. wykonywaniem współpracy ze zleceniobiorcą,
- b. byciem duchownym,
- c. byciem posłem lub senatorem,
- d. wykonywaniem pracy nakładczej,
- e. **wykonywaniem współpracy z osobą, która prowadzi pozarolniczą działalność albo wykonywanie współpracy z osobą, która korzysta z tzw. ulgi na start.**

Ważne!

Jeśli dokładnie przeanalizujesz poniższe przykłady, przekonasz się, że bardzo ważna jest kolejność zawierania umów - planując działania optymalizacyjne musisz to mieć na uwadze.

Przykład

Beata wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Cezarym – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Następnie Beata zawarła umowę zlecenia z Tomaszem – w umowie określili 13 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Przychód Beaty uzyskany w styczniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy zawartej z Cezarym – 1200 zł,
- z tytułu umowy zawartej z Tomaszem – 500 zł.

Beata jest objęta obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnym i rentowymi w styczniu 20xx r. z obu tytułów (tj. u Cezarego od 1 do 31 stycznia, a u Tomasza od 13 do 31 stycznia).

Przykład

Andrzej wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Anną – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Następnie Andrzej zawarł umowę zlecenia z Bogdanem – w umowie określili 11 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Przychód Andrzeja uzyskany w styczniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy zawartej z Anną – 1300 zł,
- z tytułu umowy zawartej z Bogdanem – 2400 zł.

Andrzej jest objęty obowiązkiem ubezpieczeń: emerytalnym i rentowymi w styczniu 20xx r. z obu tytułów (tj. u Barbary od 1 do 31 stycznia, a u Bogdana od 11 do 31 stycznia).

Przykład

Marta wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Adamem – w umowie określili 6 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Następnie Marta zawarła:

- umowę zlecenia z Markiem – w umowie określili 18 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- umowę zlecenia z Cezarym – w umowie określili 25 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

Przychód Marty uzyskany w styczniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy zawartej z Adamem – 1100 zł,
- z tytułu umowy zawartej z Markiem – 300 zł,
- z tytułu umowy zawartej z Cezarym – 2400 zł.

Marta jest objęta obowiązkiem ubezpieczeń: emerytalnym i rentowymi w styczniu 20xx r. z tytułu wszystkich trzech umów zlecenia (tj. u Adama od 6 do 31 stycznia, u Marka od 18 do 31 stycznia, a u Cezarego od 25 do 31 stycznia). Łączna podstawa wymiaru składek z umów zawartych z płatnikami: Adamem i Markiem nie osiągnęła minimalnego wynagrodzenia, dlatego obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych rodzi także umowa zawarta z Cezarym.

Przykład:

Eryk wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Mateuszem – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Następnie Eryk zawarł:

- umowę zlecenia z Bożeną – w umowie określili 6 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- umowę zlecenia z Darią – w umowie określili 21 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

Przychód Eryka uzyskany w styczniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy zawartej z Mateuszem – 1500 zł,
- z tytułu umowy zawartej z Bożeną – 3300 zł,

- z tytułu umowy zawartej z Darią – 10 500 zł.

Eryk podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w styczniu 20xx r. z tytułu umów zlecenia zawartych z Mateuszem i Bożeną. Z tych umów łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osiągnęła minimalne wynagrodzenie, dlatego też kolejna umowa zawarta z Darią nie rodzi obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Przykład:

Paulina wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Leszkiem – w umowie określili 4 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy. Następnie Paulina zawarła:

- umowę zlecenia z Grzegorzem – w umowie określili 12 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- umowę zlecenia z Edmundem – w umowie określili 21 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

Wszystkie umowy zostały rozwiązane 31 stycznia 20xx r.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za styczeń 20xx r. z tytułu umowy zawartej z Leszkiem wynosi 3000 zł.

Paulina podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w styczniu 20xx r. z tytułu umowy zlecenia zawartej z Leszkiem. Ponieważ z tego tytułu podstawa wymiaru osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia, z umów zawartych z Grzegorzem (przychód osiągnięty w tym miesiącu – 2500 zł) i Edmundem (przychód osiągnięty w tym miesiącu – 10 000 zł) Paulina nie będzie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Przykład

Dorota od 11 stycznia 20xx r. wykonuje pracę u Jacka na podstawie trzech umów zlecenia A, B i C (przedmioty tych umów są różne). Umowy A i B zostały zawarte na czas nieokreślony, a umowa C na okres do 15 lutego 20xx r. Wynagrodzenie z tytułu wykonywania umowy A i B płatne jest 26. dnia danego miesiąca za ten miesiąc, natomiast wynagrodzenie z tytułu wykonywania umowy C w kwocie 1850 zł ma zostać wypłacone 15 marca 20xx r., czyli po jej zakończeniu.

Dorota w dniu zawarcia umów wskazała: umowy A i B do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Przychód Doroty uzyskany w styczniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy A – 1100 zł,
- z tytułu umowy B – 1800 zł.

Przychód uzyskany w lutym 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy A – 1100 zł,
- z tytułu umowy B – 1800 zł.

Przychód uzyskany w marcu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy A – 1100 zł,
- z tytułu umowy B – 1800 zł,
- z tytułu umowy C – 1850 zł.

Dorota podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułów umów A i B (łączna podstawa wymiaru składek osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia). Ponieważ umowa C nie rodzi obowiązku ubezpieczeń społecznych, Jacek nie jest zobowiązany do opłacania składek na te ubezpieczenia od przychodu uzyskanego z tytułu jej wykonywania w marcu 20xx r.

Przykład

Błażej wykonuje pracę na podstawie trzech umów zlecenia:

- zawartej z Anną, w której określili 1 marca 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy, umowa została rozwiązana z dniem 26 marca 20xx r.,
- zawartej z Adamem, w której określili 22 marca 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy, umowa została rozwiązana z dniem 31 maja 20xx r.
- zawartej z Hubertem, w której określili 28 marca 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy, umowa została rozwiązana z dniem 31 maja 20xx r.

Przychód Błażeja uzyskany w marcu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy z Anną – 0 zł,

- z tytułu umowy z Adamem – 2900 zł,
- z tytułu umowy z Hubertem – 0 zł.

Przychód uzyskany w kwietniu 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy z Anną – 5000 zł (przychód po ustaniu tytułu do ubezpieczeń),
- z tytułu umowy z Adamem – 1000 zł,
- z tytułu umowy z Hubertem – 1900 zł.

Przychód uzyskany w maju 20xx r. wyniósł:

- z tytułu umowy z Adamem – 3000 zł,
- z tytułu umowy z Hubertem – 1900 zł.

Błażej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym:

- w marcu – z tytułów umów zawartych z Anną i Adamem (łącznie podstawa wymiaru składek osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia); umowa zawarta z Hubertem, z tytułu której w tym miesiącu Błażej nie uzyskał przychodu, nie rodzi już obowiązku ubezpieczeń społecznych;
- w kwietniu – z tytułów umów zawartych z Adamem i Hubertem; umowa zawarta z Anną została rozwiązana 26 marca 20xx r., a tym samym przychód osiągnięty z tytułu jej wykonywania nie podlega sumowaniu; w tym miesiącu zbieg tytułów ubezpieczenia dotyczy wyłącznie umów zawartych z Adamem i Hubertem, natomiast od przychodu osiągniętego w tym miesiącu z tytułu wykonywania umowy zawartej z Anną Błażej powinien rozliczyć i opłacić należne składki na zasadach ogólnych;
- w maju – z tytułu umowy zawartej z Adamem, ponieważ z tytułu tej umowy podstawa wymiaru składek osiąga minimalne wynagrodzenie; umowa z Hubertem nie rodzi już obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Umowa zlecenia zawarta z własnym pracodawcą lub wykonywana na rzecz pracodawcy

Do ubezpieczeń społecznych nie zgłasza się osoby jako zleceniobiorcy, jeżeli:

- wykonuje umowę zlecenia zawartą z własnym pracodawcą,
- w ramach umowy zlecenia zawartej z innym podmiotem niż własny pracodawca wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy.

Zleceniobiorca podlega wówczas ubezpieczeniom społecznym na takich samych zasadach jak w przypadku umowy o pracę.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi łączny przychód uzyskiwany z umowy o pracę i z umowy zlecenia.

Pracodawca z tytułu zawartej umowy zlecenia nie zgłasza zleceniobiorcy do ubezpieczeń. Uzyskany przychód z tej umowy wykazuje, wraz z przychodem ze stosunku pracy, w imiennym raporcie miesięcznym składanym za pracownika.

Ważne!

W myśl uchwały Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r. (II UZP 6/09) pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z innym podmiotem, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za tę osobę. Taki pracodawca ma obowiązek rozliczać i opłacać należne składki za ww. osobę jak za osoby, które wykonują pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z własnym pracodawcą.

Powyższej zasady nie stosuje się do osób, które przebywają na urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub bezpłatnym. Jeśli pracodawca zatrudni na podstawie umowy zlecenia własnego pracownika, który przebywa na urlopie macierzyńskim, wychowawczym czy bezpłatnym, to taki zleceniobiorca z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia podlega ubezpieczeniom na zasadach przewidzianych dla zleceniobiorców.

Przykład

Paulina wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia, zawartej ze spółką z o.o., w okresie od 1 do 31 stycznia 20xx r. Jednocześnie jest pracownikiem tej spółki od 1 lipca 20xx r. Paulina podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym zarówno z tytułu umowy o pracę, jak i z tytułu umowy zlecenia.

Pracodawca, jako płatnik składek, zobowiązany był zgłosić Paulinę od 1 lipca 20xx r. do obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego, z tytułu zawartej umowy o pracę. Nie zgłasza natomiast Pauliny do ubezpieczeń z tytułu umowy zlecenia. Powinien jedynie dodać przychód uzyskany z umowy zlecenia do przychodu z umowy

o pracę i wykazać tę sumę w imiennym raporcie miesięcznym składanym za styczeń 20xx r. Raport powinien oznaczyć kodem tytułu ubezpieczeń właściwym dla pracownika (01 XX XX).

Przykład

Dariusz zawarł od 1 stycznia 20xx r. z własnym pracownikiem – Anitą, która przebywa na urlopie wychowawczym – umowę zlecenia.

Anita jest objęta obowiązkiem ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia. Przebywanie na urlopie wychowawczym nie stanowi wówczas tytułu do tych ubezpieczeń. Mimo że Anita przebywa na urlopie wychowawczym, jest nadal pracownikiem Dariusza, z tytułu zawartej umowy zlecenia podlega ubezpieczeniom na zasadach przewidzianych dla zleceniobiorców. Tym samym Dariusz musi odprowadzić za Anitę składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie wypadkowe. Składka na ubezpieczenie chorobowe jest opłacana na dobrowolny wniosek Anity.

Przykład

Celina zawarła od 1 stycznia 20xx r. z własnym pracownikiem – Anną, która przebywa na urlopie macierzyńskim i pobiera z tego tytułu zasiłek macierzyński – umowę zlecenia.

Od 1 stycznia 20xx r. Anna podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

Umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz

Zleceniobiorcę, który pozostaje jednocześnie w stosunku pracy, płatnik zgłasza wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, ale pod warunkiem że:

- w umowie o pracę zleceniobiorca ten ma zagwarantowane co najmniej minimalne wynagrodzenie,
- w razie braku zagwarantowania co najmniej minimalnego wynagrodzenia (np. pracownik zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy) – podstawa wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie.

Jeśli podstawa wymiaru składek z tytułu umowy o pracę w przeliczeniu na miesiąc jest niższa niż minimalne wynagrodzenie (przy braku zagwarantowanego w umowie o pracę minimalnego wynagrodzenia), dopiero łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułów: umowy o pracę oraz umowy/umów zlecenia, która osiągnie kwotę minimalnego wynagrodzenia, sprawia, że kolejne tytuły nie rodzą obowiązku tych ubezpieczeń.

Uwaga!

Te same zasady obowiązują przy zbiegu wykonywania umowy zlecenia z:

- a. członkostwem w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych,
- b. pobieraniem świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego,
- c. pobieraniem wynagrodzenia, które przysługuje w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie.

Powyższe tytuły zawsze rodzą obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Przy ustalaniu łącznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia w pierwszej kolejności uwzględnia się podstawę wymiaru składek z powyższych tytułów, w szczególności ze stosunku pracy.

Przykład

Sabina jest zatrudniona przez Artura na podstawie umowy o pracę w wymiarze ¼ etatu. W umowie o pracę nie ma zagwarantowanego minimalnego wynagrodzenia. Comiesięcznie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tego tytułu wynosi 600 zł. Jednocześnie Sabina zawarła dwie umowy zlecenia (nie są wykonywane na rzecz Artura):

- z Beatą – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- z Moniką – w umowie określili 10 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

W styczniu 20xx r. z tytułu umowy zlecenia zawartej z Beatą Sabina osiągnęła przychód w wysokości 1000 zł, a z tytułu umowy zawartej z Moniką – 1850 zł.

Sabina w styczniu 20xx r. obowiązkowo podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy o pracę oraz z tytułów obu umów zlecenia (suma podstaw wymiaru składek z tytułu umowy o pracę i pierwszej umowy zlecenia nie osiąga kwoty minimalnego wynagrodzenia).

Przykład

Klaudia od 1 lutego 20xx r. jest zatrudniona przez Annę na podstawie umowy o pracę w wymiarze ½ etatu. W umowie o pracę nie ma zagwarantowanego minimalnego wynagrodzenia. Comiesięcznie podstawa wymiaru składek z tego tytułu wynosi 1800 zł. Wcześniej Klaudia zawarła dwie umowy zlecenia (praca nie jest wykonywana na rzecz Anny):

- z Pawłem – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- z Błażem – w umowie określili 25 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

W styczniu i lutym 20xx r. z umowy zawartej z Pawłem Anna osiągnęła przychód w wysokości po 1200 zł, a z umowy zawartej z Błażem – po 5000 zł.

W styczniu 20xx r. Anna podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu obu umów zlecenia (tj. zawartej z Pawłem od 1 stycznia, a z Błażem – od 25 stycznia).

W lutym 20xx r. Anna obowiązkowo podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy o pracę oraz z tytułu umowy zlecenia zawartej z Pawłem (suma podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu umowy o pracę i umowy zlecenia z Pawłem osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia). Dlatego kolejna umowa zlecenia (z Błażem) nie rodzi obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Ważne!

Jeśli zleceniobiorca pozostaje jednocześnie w dwóch lub więcej stosunkach pracy, to dla celów ustalenia obowiązku ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia należy zsumować podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia z tytułu wszystkich umów o pracę. Jeżeli łącznie osiągają one co najmniej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę, wówczas zleceniobiorca podlega z tego tytułu dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Przykład

Natalia od 1 stycznia 20xx r. jest zatrudniona przez Czesława i Jana na podstawie dwóch umów o pracę w wymiarze ¼ etatu (każda). W umowach o pracę nie ma zagwarantowanego minimalnego wynagrodzenia. Comiesięcznie podstawa wymiaru składek z tytułu tych umów wynosi po 700 zł. Natalia zawarła również dwie umowy zlecenia (praca nie jest wykonywana na rzecz pracodawców):

- z Danielem – w umowie określili 1 lutego 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- z Adamem – w umowie określili 15 lutego 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

W lutym 20xx r. z tytułu umowy zlecenia zawartej z Danielem osiągnęła przychód w wysokości 150 zł, a z tytułu umowy zawartej z Adamem – 3000 zł.

Natalia w lutym obowiązkowo podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umów o pracę oraz z tytułów obu umów zlecenia (suma podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu umów o pracę i umowy zlecenia zawartej z Danielem nie osiąga kwoty minimalnego wynagrodzenia).

Przykład

Ewa od 1 stycznia 20xx r. jest zatrudniona przez Monikę i Anetę na podstawie dwóch umów o pracę w wymiarze ½ etatu (każda). W umowach o pracę ma więc łącznie zagwarantowane minimalne wynagrodzenie. W lutym 20xx r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu obu umów wyniosła łącznie 1300 zł, z uwagi na zwolnienie lekarskie. Jednocześnie Ewa zawarła dwie umowy zlecenia (praca nie jest wykonywana na rzecz pracodawców):

- z Janem – w umowie określili 1 stycznia 20xx r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy,
- z Anną – w umowie określili 15 stycznia 20xx. r. jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy.

W styczniu i lutym 20xx r. z tytułu umowy zlecenia zawartej z Janem osiągnęła przychód po 2000 zł, a z tytułu umowy zawartej z Anną – po 500 zł.

W styczniu i w lutym 20xx r. Ewa podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jedynie z tytułu obu umów o pracę. Ponieważ zagwarantowane wynagrodzenie z tych umów po zsumowaniu osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o SUS - Artykuły 6-7](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 9-12](#)

Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności

Ważne!

Poniższe zasady odnoszą się do przypadku, gdy umowa zlecenie **jest wykonywana w ramach prowadzonej działalności, a jej przedmiot nie pokrywa się z przedmiotem tej działalności.**

W myśl przepisów Prawa przedsiębiorców przedsiębiorca to osoba prowadząca pozarolniczą działalność, czyli:

- a. osoba fizyczna,
- b. osoba prawna,
- c. jednostka organizacyjna, która nie jest osobą prawną, a której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną.

Przedsiębiorca to również wspólnik spółki cywilnej w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej. Podjęcie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną wymaga wpisu do CEIDG. Osoba fizyczna może podjąć wykonywanie działalności gospodarczej od dnia złożenia wniosku o wpis do CEIDG.

Obowiązkiem ubezpieczeń społecznych może być też objęta osoba, która współpracuje z osobą:

- prowadzącą pozarolniczą działalność lub
- korzystającą z ulgi na start.

Osoba, która prowadzi pozarolniczą działalność to:

- osoba, która prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych;
- twórca i artysta;
- osoba, która prowadzi działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a. w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b. z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- osoba, która prowadzi publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy – Prawo oświatowe.

Ważne!

Nie jest działalnością gospodarczą działalność nieewidencjonowana (nierejestrowa), czyli niewpisana do CEIDG. Osoby, które wykonują taką działalność, nie podlegają ani ubezpieczeniom społecznym, ani ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, dla której minimalną podstawę wymiaru składek z tytułu działalności stanowi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego

Zleceniobiorca, który jednocześnie prowadzi pozarolniczą działalność, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeśli z tytułu wykonywania umowy zlecenia podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od najniższej podstawy wymiaru składek dla osób, które prowadzą pozarolniczą działalność (czyli 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego).

Jeżeli podstawa ta wynosi co najmniej tyle, ile najniższa podstawa przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, to osobie tej przysługuje wybór tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń. Co istotne, w tym przypadku nie stosuje się sumowania podstaw wymiaru składek.

Zleceniobiorca może dobrowolnie, na swój wniosek, zostać objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z tytułu wykonywania umowy zlecenia lub współpracy.

Uwaga!

Powyższa zasada rozstrzygania zbiegu tytułów do ubezpieczeń ma zastosowanie do wszystkich osób, które prowadzą pozarolniczą działalność (nie tylko działalność gospodarczą) deklarujących do podstawy wymiaru składek kwoty nie niższe niż minimalne wynagrodzenie.

Przykład

Joanna wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z Bożeną. W umowie określili datę rozpoczęcia wykonywania pracy na 1 kwietnia 2018 r. Rozwiązanie umowy nastąpiło z dniem 31 maja 2018 r. Następnie Joanna od 1 maja 2018 r. stała się współnikiem spółki jawnej. Za maj zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości 2665,80 zł. Przychody osiągnięte z tytułu umowy zlecenia zawartej z Bożeną wynoszą:

- w kwietniu – 1500 zł,
- w maju – 1500 zł.

Joanna w kwietniu podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy zlecenia (nie występuje zbieg tytułów ubezpieczeń). W maju podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której właściwa jest podstawa wymiaru składek w kwocie niższej niż minimalne wynagrodzenie (korzysta z preferencyjnych składek na ubezpieczenia społeczne lub z małego ZUS albo małego ZUS plus)

Ubezpieczony jest objęty obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnym i rentowymi z obu tytułów (umowa zlecenia i działalność gospodarcza), chyba że łączna podstawa wymiaru składek na te ubezpieczenia z tego tytułu/tytułów osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia. Kolejny tytuł lub tytuły nie rodzą wówczas tego obowiązku. Ubezpieczony może zmienić tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń.

Przykład

Stanisław prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 lutego 2018 r. Z tytułu działalności rozlicza preferencyjne składki za każdy miesiąc od podstawy wymiaru składek w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia (spełnia warunki z art. 18a ustawy). Od 1 marca 2019 r. wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia. Przychód z tytułu wykonywania umowy w każdym miesiącu wynosi 500 zł.

Stanisław podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z obu tytułów.

Przykład

Adam od 2016 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której najniższa podstawa wymiaru składek w 2019 r. wyniosła 1634,76 zł (mały ZUS). Jednocześnie jest zatrudniony na podstawie dwóch umów zlecenia:

- zawartej z Ewą, w której określili datę rozpoczęcia jej wykonywania na 1 lutego 2019 r.,
- zawartej z Agnieszką, w której określili datę rozpoczęcia jej wykonywania na 10 lutego 2019 r.

Przychód w każdym miesiącu z tytułu umowy zawartej z Ewą wynosi 1500 zł, a z Agnieszką – 800 zł.

Ponieważ działalność gospodarcza jest pierwszym tytułem do ubezpieczeń społecznych, Adam podlegał im nadal z tytułu działalności. Skoro w lutym 2019 r. łączna podstawa wymiaru składek z tytułu umów zlecenia osiągnęła minimalne wynagrodzenie, Adam mógł zmienić tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych – z działalności na umowy zlecenia.

Przykład

Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej Marek spełniał warunki do podlegania ubezpieczeniom społecznym od 1 lutego 2019 r. Rozliczał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za każdy miesiąc od kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia, tj. 675 zł (w 2020 r. kwota wzrosła do 30% * 2600 zł) (spełnia warunki ustawowe). Następnie Marek zawarł umowy zlecenia:

- z Bogdanem, w której określili datę rozpoczęcia jej wykonywania na 1 marca 2019 r.,
- z Janem, w której określili datę rozpoczęcia jej wykonywania na 1 kwietnia 2019 r.

Przychód z tytułu wykonywania umowy zawartej z Bogdanem wynosi comiesięcznie 800 zł, a z Janem – 1900 zł.

Marek podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym:

- w lutym 2019 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- w marcu 2019 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz umowy zawartej z Bogdanem,
- w kwietniu 2019 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, umowy zawartej z Bogdanem oraz umowy zawartej z Janem (łącznie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu działalności oraz z tytułu umowy zawartej z Bogdanem nie osiągała minimalnego wynagrodzenia).

Przykład

Natalia rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej od 1 stycznia 2020 r. Spełniała warunki ustawowe do preferencyjnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (art. 18a ustawy). Zadeklarowała jednak do podstawy wymiaru składek comiesięcznie kwotę 2600 zł. Natalia zawarła umowę zlecenia na okres od 1 marca do 31 marca 2020 r. Z tytułu tej umowy przychód wynosi w marcu 4500 zł.

Ponieważ z tytułu prowadzenia działalności podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osiąga minimalne wynagrodzenie, z tytułu umowy zlecenia Natalia nie będzie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Umowa zlecenia w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej

Osoba, która:

- a. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą,
- b. w ramach tej działalności zawiera umowę zlecenia,
- c. przedmiot umowy jest taki sam jak przedmiot prowadzonej działalności,

podlega ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Z tytułu wykonywania umowy zlecenia nie podlega ubezpieczeniom (ani obowiązkowo, ani dobrowolnie).

Ważne!

Aby umowa zlecenia mogła być traktowana jako wykonywana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przychód z niej uzyskiwany musi być opodatkowany jako przychód z działalności gospodarczej.

W myśl art. 5b ustawy o PIT za pozarolniczą działalność gospodarczą nie uznaje się czynności, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- odpowiedzialność wobec osób trzecich za rezultat tych czynności oraz ich wykonywanie, z wyłączeniem odpowiedzialności za popełnienie czynów niedozwolonych, ponosi zlecający wykonanie tych czynności,
- są one wykonywane pod kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonych przez zlecającego te czynności,
- osoba wykonująca te czynności nie ponosi ryzyka gospodarczego związanego z prowadzoną działalnością.

W przypadku gdy organ podatkowy uzna, że czynności wykonywane w ramach umowy zlecenia są dla celów podatkowych działalnością wykonywaną osobiście (nie są czynnościami wykonywanymi w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej), wtedy osoba, która wykonuje tylko taką umowę, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorca.

Jeśli zleceniobiorca wykonuje także czynności w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorca lub osoba, która prowadzi działalność (następuje wówczas zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, rozstrzygany na zasadach ogólnych).

Po uznaniu przez organ podatkowy, że czynności wykonywane w ramach umowy są dla celów podatkowych działalnością wykonywaną osobiście, w sytuacjach, które budzą wątpliwości co do rodzaju umowy (umowa zlecenia czy umowa o dzieło), obowiązek ubezpieczeń społecznych (lub jego brak) ustali ZUS w oparciu o treść umowy oraz warunki świadczenia pracy i wypłaty wynagrodzenia.

Przykład

Od 1 lutego 20xx r. Roman prowadzi działalność gospodarczą. W ramach tej działalności zawarł umowę zlecenia. Przedmiot umowy zlecenia pokrywa się z zakresem prowadzonej przez Romana działalności, a przychód uzyskiwany z umowy jest opodatkowany jako przychód z działalności gospodarczej.

Ważne!

Umowa o świadczenie usług albo zlecenia nie może być uznana za wykonywaną w ramach działalności, jeżeli:

- umowa ta została zawarta pomiędzy pracodawcą a pracownikiem, który jednocześnie posiada wpis do CEIDG i
- jest jedyną umową z podmiotem, jaką wykonuje pracownik (nie jest wykonywana na rzecz innych niż pracodawca podmiotów lub osób).

Roman podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Z tytułu wykonywania umowy zlecenia nie jest objęty ubezpieczeniami – ani obowiązkowo, ani dobrowolnie.

Działanie takie sugeruje, że działalność gospodarcza została założona jedynie w celu wykonywania pracy na rzecz swojego pracodawcy bez ograniczeń, które wynikają z przepisów prawa pracy. Będzie miał tutaj zastosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Pracodawca jest zobowiązany doliczyć przychód z umowy do podstawy wymiaru składek pracownika.

Przykład

Od 1 marca 20xx r. Izabela uzyskała wpis do CEIDG. Jednocześnie jest pracownikiem Anny. Jako przedsiębiorca zawiera umowę o świadczenie usług ze swoim pracodawcą. Nie wykonuje działalności gospodarczej w innym zakresie.

Pracodawca ma obowiązek doliczyć przychód z umowy do podstawy wymiaru składek pracownika i odprowadzić od tej sumy składki na ubezpieczenia społeczne.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o SUS - Artykuły 6-7](#)

[Ustawa o SUS - Artykuł 8](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 9-12](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 18-21](#)

[Ustawa o PDOF - Artykuły 5a-5d](#)

Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą oraz prowadzenie pozarolniczej działalności

Dla osoby, która wykonuje równocześnie pracę na podstawie umowy o pracę i zawartej z własnym pracodawcą umowy zlecenia oraz dodatkowo prowadzi pozarolniczą działalność, obowiązkowe są:

- ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy o pracę oraz
- ubezpieczenia z tytułu umowy zlecenia – niezależnie od wysokości osiąganego w ramach stosunku pracy podstawy wymiaru składek (taka umowa zlecenia jest traktowana jak umowa o pracę).

Jeśli w umowie o pracę pracownik ma zagwarantowane minimalne wynagrodzenie albo wynagrodzenie w przeliczeniu na miesiąc jest wyższe niż minimalne, wówczas z pozarolniczej działalności ubezpieczenia są dobrowolne.

Przykład

Celina jest współnikiem spółki jawnej, a od 1 marca 20xx r., wykonuje pracę na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia zawartej z własnym pracodawcą. Z tytułu umowy o pracę osiąga miesięcznie wynagrodzenie w wysokości 2150 zł, z tytułu umowy zlecenia miesięczne wynagrodzenie wynosi 1500 zł.

Celina podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik (z tytułu stosunku pracy i umowy zlecenia). Z tytułu bycia współnikiem spółki jawnej ubezpieczenia emerytalne i rentowe są dla niej dobrowolne, ponieważ łączna podstawa wymiaru składek z umowy o pracę i umowy zlecenia, w przeliczeniu na miesiąc, jest wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o SUS - Artykuły 6-7](#)

[Ustawa o SUS - Artykuły 9-12](#)

Na zakończenie

Omówiliśmy na przykładach sytuacje, w którym warto poszukać zleceniodawcy lub pracodawcy, aby sprowokować wystąpienie zbiegu ubezpieczeń. Pamiętajcie, że również korzystając z możliwości zadeklarowania podstawy składek większej niż minimalna możemy uniknąć odprowadzenia składek od większych kwot (np. dla osoby korzystającej z ulgi na start i mającej w perspektywie duże przychody z umowy zlecenia objętej obowiązkiem ubezpieczeń korzystna będzie rezygnacja z tego prawa, zadeklarowanie podstawy wymiaru w wysokości 2800 zł (w 2021 r.) i zwolnienie umowy zlecenia z obowiązku opłacania składek w skutek wystąpienia zbiegu ubezpieczeń.

Generalnie - trzeba szukać źródła przychodów, które będzie dawało ubezpieczenie od kwoty minimalnego wynagrodzenia, a następnie kolejnych źródeł - już nie objętych składkami ZUS. Możliwości jest sporo, i czasami warto opuścić cenę w negocjacjach, aby uzyskać tę dodatkową korzyść - per saldo da to większe dochody.

I to już koniec naszego krótkiego e-kursu prezentacyjnego. Nie rozwiązywałeś w nim testów, ponieważ to materiał demonstracyjny.

Ale jeśli zainteresował Cię temat oszczędności w daninach obowiązkowych dokonywanych z wykorzystaniem istniejących przepisów, znajdziesz kilka e-kursów na ten temat w naszej ofercie abonamentowej.

Dziękujemy serdecznie za czas nam poświęcony i zapraszamy w przyszłości.

Redakcja działu szkoleń podatki.biz